

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE SEGUNDO INSTRUMENTO PERCUSIÓN I (PED). CURSO 2020/2021
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO Decreto 163/2015 do 29 de outubro)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA SEGUNDO INSTRUMENTO PERCUSIÓN											
ESPECIALIDADE:	PEDAGOXÍA							ITINERARIOS:	Pedagogía xeral e da linguaxe musical		
CARÁCTER:	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASE:	INDIVIDUAL		
DEPARTAMENTO:	PERCUSIÓN							XEFA DE DPTO.:	Pilar García Ríos		
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:			Pilar García Ríos,			
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1	
ECTS/CUAD.	3	3	3	3	--	--	--	--	Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA		
	Pilar García Ríos							pigarciaRIOS@gmail.com	Mércores 19:30		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: adquisición de destrezas básicas para a interpretación musical cun segundo instrumento. Práctica da técnica instrumental e aprendizaxe do repertorio principal de nivel axeitado. Preparación para a interpretación en público, como solista ou formando parte dun grupo.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os requeridos na proba de acceso a grao superior

RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxia principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante, Repertorio orquestral e Música de Cámara. Débese considerar a estratexia de intentar relacionar dentro do posible os contidos das materias citadas.

COMPETENCIAS
TRANSVERSAIS:

- T1 Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
- T3 Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
- T6 Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.
- T13 Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
- T15 Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.

COMPETENCIAS XERAIS:

- X1 Coñecer os principios teóricos da música e ter desenvolvido adecuadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización do material musical.
- X3 Producir e interpretar correctamente a notación gráfica de textos musicais.
- X6 Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel adecuado ao seu campo principal de actividade.
- X8 Aplicar os métodos de traballo máis apropiados para superar os retos que se lle presenten no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
- X11 Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os trazos estilísticos que caracterizan ao dito repertorio e poder describilos de forma clara e completa.
- X13 Coñecer os fundamentos e a estrutura da linguaxe musical e saber aplicalos na práctica interpretativa, creativa, de investigación ou pedagóxica.
- X21 Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos tendo desenvolvido a capacidade de expresarse a través deles a partir de técnicas e recursos asimilados.
- X24 Desenvolver capacidades para a autoformación ao longo da súa vida profesional

COMPETENCIAS
ESPECÍFICAS:

- EP2 Elaborar, seleccionar, aplicar e avaliar actividades, materiais e recursos de ensino/aprendizaxe musicais en función das demandas de cada contexto educativo, sendo versátil no dominio dos instrumentos e outros recursos musicais e aplicando de forma funcional as novas tecnoloxías.
- EP3 Coñecer os elementos constitutivos da música mostrando un alto dominio en percepción auditiva, lectura, análise, escritura, improvisación e creación musical, e ser capaz de interrelacionar todo iso para aplicalo e utilizalo adecuadamente no desenvolvemento da propia actividade.
- EP5 Ser capaz de desenvolver unha práctica educativo-musical, como artista e formador/a musical orientada á comunidade.

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 29 de outubro

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1.- Adquirir nivel técnico suficiente como para abordar obras de alto nivel nos instrumentos principais: caixa, marimba, multipercusión, timbais, vibráfono, xilófono e pequena percusión. Sempre orientado e vinculado có feito interpretativo.	EP2, EP3, EP5, X1, X3, X6, X8, X13, X24, T1, T2, T6, T13, T15, T17.
2.- Desenvolver e aportar ideas propias á interpretación con criterio, coherencia, sensibilidade e imaxinación facendo uso dunha liberdade responsable.	EP2, 2P3, 2P5, X1, X3, X6, X11, X13,, X21, X24; T1, T3, T6, T13, T15, T17.
3.- Comprender e demostrar a comprensión por medio da interpretación de diferentes culturas e dos distintos estilos musicais ao longo da historia poñendo especial énfase na música do s.XX e XXI.	EP2, EP3, EP5, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X13, X15.
4.- Tocar en público con destreza e autocontrol tendo en conta os aspectos de arte escénica que debe ter un concerto.	EP2, EP3, EP5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17.
5.- Coñecer e aplicar con autonomía distintas técnicas de estudio que axuden a optimizar o tempo e o esforzo valorando a práctica instrumental como proceso de aprendizaxe imprescindible para o futuro exercicio profesional.	EP2, ,EP3, EP5, X6, X8, X13, X21, X24, T1, T2, T3, T6, T13, T15.
6.- Valorar con autonomía e obxectividade a propia interpretación.	EP2, EP3, EP5, X6, X21, X24, T2, T6, T13, T15.

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1.- Caixa	Mecanismo de suxeición. Golpe de pistón: matices, acentos e apoios. Golpe simple. Dobres golpes. Golpes triples. Golpes de multirrebote. Combinacións básicas de golpes simples, dobres e multirrebote. Interpretación de estudos e obras orquestrais e rudimentais na caixa: respecto das indicacións escritas, os apoios e dirección de compás.	Todas
2.- Timbais	Golpe de pistón. Articulación legato e staccato. A Afinación no timbal. O estilo orquestral no timbal. Interpretación de estudos orquestrais.	Todas
3.- Vibráfono	A técnica de catro baquetas e o seu sistema de suxeición. Cambios de intervalo. Os cinco tipos de movemento das baquetas en técnica Burton: rotacións de antebrazos. Perfeccionar os cinco tipos de movemento (simple alternado, dobre lateral, dobre vertical, redobre independente). Golpe de pistón. Acordes e desprazamentos entre acordes. Dampening e apagados con pedal. Articulacións picadas e ligadas con pedal.	Todas
4.- Multipercusión/pequena percusión	Criterios de colocación dos instrumentos do setup. Os timbres e as súas características dentro do conxunto do set. Os instrumentos de multipercusión e as súas características sonoras: distintas áreas de ataque. A posición fronte ao setup. Conciencia corporal e desprazamentos. A música polifónica para multipercusión: diferenciación de planos sonoros, polirritmias básicas entre extremidades. Pandeireta, pratos chocados, triángulo, castañolas: técnica/estudos específica.	Todas
5.- Marimba	Técnica suxeición catro baquetas, mecanismo de cambio de intervalos. Perfeccionamento dos cinco tipos de movemento. Distintos tipos de ataque aplicados á marimba: downs, fulls, ups e os diferentes golpes intermedios. Movemento continuo e golpe de pistón aplicado á interpretación.	Todas
6.- Audicións e posta en escena	Preparación xeral para unha audición	Todas
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias Acercamento entre alumno e profesor e avaliación inicial. O alumno comentará o traballo feito con anterioridade aportando información de métodos e obras interpretadas. Realizarase exercicios de primeira vista de caixa, timbais e láminas. O profesor fará as preguntas necesarias sobre cuestións musicais e técnicas e expoñerá ao alumno o plan de traballo. ESTABLECERASE O TRABALLO A REALIZAR EN TODO O CUADRIMESTRE NA PRIMEIRA QUINCENA DO MESMO.	1		1
Exposición práctico-teórica O profesor propoñerá exercicios técnicos, fragmentos ou obras explicando o proceso a seguir para unha interpretación axeitada. A explicación irá acompañada polo exemplo práctico do profesor. O alumno terá que tocar os exemplos interiorizando as indicacións.	5		5
Exposición da práctica individual O alumno interpretará obras ou exercicios técnicos propostos nas clases anteriores. O profesor aclarará dúbidas e guiará ao alumno cara unha interpretación correcta. Do mesmo xeito o profesor aportará estratexias, técnicas e solucións que axuden a superar as dificultades puntuais e que máis adiante se poidan utilizar noutros contextos.	10		10
Práctica individual Coas ferramentas aprendidas na clase o alumno practicará exercicios técnicos e estudiará os fragmentos e obras traballados na clase.		74	74
TOTAL HORAS (90h=3ECTS):			90
Na modalidade de ensinanza mixta e telemática os contidos serán distribuídos en función da dispoñibilidade e do acceso a instrumentos que teña o alumno. As clases faranse a través de gravacións audiovisuais sen editar, videoconferencias en directo, comunicados a través de correo electrónico e/ou mensaxería instantánea.			

6. AVALIACIÓN PRESENCIAL			
CRITERIOS DE AVALIACIÓN	FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
C1, C2, C4, C5	Seguimento diario das sesións semanais. Audicións e/ou gravacións no transcurso do cuadrimestre.	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, T1, T2, T3, T6, T15.	50%
C1, C2, C3, C4, C5	Audición / exame final de cuadrimestre	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
C1, C2, C3, C4, C5	Audición/exame final de cuadrimestre.	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) Os alumnos perderán a avaliación para o cuadrimestre continua en caso de superar as tres faltas por cuadrimestre			
C1, C2, C3, C4, C5	Audición final / exame, na que se interpretarán todas as obras e estudos programados.	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
C1, C2, C3, C4, C5	Audición / exame	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
<p>Observacións:</p> <p>C1.- Interpretar obras de diferentes estilos comprendéndoas e comprendendo o seu contexto.</p> <p>C2.- Tocar en público como solista ou acompañado con destreza e autocontrol.</p> <p>C3.- Facer os exercicios técnicos con corrección no movemento e poñendo atención á calidade do son.</p> <p>C4.- Demostrar o dominio técnico das pezas interpretadas.</p> <p>C5.- Demostrar un grao de autonomía axeitado á hora de preparar pezas, poñendo ideas propias con criterio coherente, sensibilidade e imaxinación e sen deixar de respectar a partitura facendo uso dunha liberdade responsable.</p>			

6. AVALIACIÓN MODALIDADE MIXTA E TELEMÁTICA			
CRITERIOS DE AVALIACIÓN	FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
C1, C2, C4, C5, C6	Seguimento diario das sesións semanais. Audicións e/ou gravacións no transcurso do cuadrimestre tanto nas clases presenciais como nas clases telemáticas.	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, T1, T2, T3, T6, T15.	50%
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	<p>Opción A: Audición/exame final de cuadrimestre presencial.</p> <p>Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame final de cuadrimestre.</p> <p>Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para a audición/exame final de cuadrimestre.</p>	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	<p>Opción A: Audición/exame final de cuadrimestre presencial.</p> <p>Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame final de cuadrimestre.</p> <p>Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para a audición/exame final de cuadrimestre.</p>	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) Os alumnos perderán a avaliación continua en caso de superar as tres faltas por cuadrimestre			
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	<p>Opción A: Audición / exame final de cuadrimestre presencial.</p> <p>Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame das obras programadas para o cuadrimestre.</p> <p>Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para o cuadrimestre.</p>	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	<p>Opción A: Audición / exame final de cuadrimestre presencial.</p> <p>Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame das obras programadas para o cuadrimestre.</p> <p>Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para o cuadrimestre.</p>	E2, E3, E5, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%

Observacións:

Faranse uso das opcións presentadas nas ferramentas de avaliación seguindo os seguintes criterios:

Opción A: sempre que profesor e alumno non sufran restricións específicas debidas a COVID-19 para acceder ao centro a efectuar o exame.

Opción B: no caso de que profesor e/ou alumno non podan acudir ao centro a efectuar o exame debido a restricións específicas debidas a COVID-19 e se dispoñan dos instrumentos necesarios para a realización da gravación ou de acceso aos mesmos.

Opción C: soamente no caso en que as autoridades prohiban expresamente o desprazamento que permita acceder ao conservatorio ou a outro lugar dotado de instrumentos de percusión.

No caso de que o alumno teña restricións específicas para acceder ao centro e soamente conte con parte dos instrumentos de percusión necesarios para facer a gravación, deberá de presentar gravación das obras que poda interpretar en instrumentos (opción B) e traballo escrito das pezas que non poda interpretar por carecer de instrumentos (opción C).

O traballo escrito abordará unha análise interpretativa das obras programadas para tocar en audición no cuadrimestre correspondente. Deberá ter unha extensión mínima de cinco páxinas por obra presentada, en tamaño DIN A-4 con letra arial 12 puntos a dobre espazo, sen contar coas referencias bibliográficas e os títulos. O traballo seguirá a seguinte estrutura:

- Referencia biográfica do compositor e contextualización da peza.
- Análise (estrutural, harmónico, tímbrico, textural, etc)
- Análise estilístico
- Memoria pormenorizada de dificultades técnicas e interpretativas e proposta de traballo

O alumno entregará o traballo en formato PDF por vía telemática ao seu titor na data que se determine a tal efecto.

Detectar plaxio (sen citar) en calquera dos traballos escritos será motivo de suspenso.

Criterios de avaliación:

C1.- Interpretar obras de diferentes estilos comprendéndoas e comprendendo o seu contexto.

C2.- Tocar en público como solista ou acompañado con destreza e autocontrol.

C3.- Facer os exercicios técnicos con corrección no movemento e poñendo atención á calidade do son.

C4.- Demostrar o dominio técnico das pezas interpretadas.

C5.- Demostrar un grao de autonomía axeitado á hora de preparar pezas, poñendo ideas propias con criterio coherente, sensibilidade e imaxinación e sen deixar de respectar a partitura facendo uso dunha liberdade responsable.

C6.- Facer traballos escritos sobre temas relacionados coa materia con capacidade crítica e analítica, aportando datos reveladores.

C7.- Elaborar traballos escritos con formato e linguaxe adecuados, seguindo a estrutura e apartados establecidos na programación.

C8.- Presentar contidos escritos con claridade e coherencia chegando ao grao de concreción requirido.

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- M. Peters, Fundamental Method for Timpani
- M. Peters, Fundamental Method for Mallets, Book 1
- M. Peters, Fundamental Method for Mallets, Book 2
- M. Peters, Developing Dexterity for Snare Drum
- R. Mattingly/R. Morguestein, The drumset Musician
- G. Whaley, Primary Handbook for Mallets
- G. Whaley, Primary Handbook for Snare Drum
- G. Whaley, Basics in Rhythm
- Goldenberg, Modern School fo xylophone, marimba & vibraphone
- U. Billmeier, Mamadi Keita.
- Savage/ Scheuerell. , Berklee Practice Method. Drum Set
- Savage/ Scheuerell, Berklee Practice Method. Vibraphone
- G. Stout Ideo kinetics
- L.H. Stevens, Method of Movement for Marimba
- R. Klöppel, Ejercitación Mental para Músicos
- B. Anderson, Estirándose